

יוצא דופן פרק חמישי נדה

מו.

עין משפט
נר מצוה

פח א ב ג ד מיי פ"ב מהל'
 אשוחת הלי"ט והל"ט
 סמג עש"ב כ"ט ע"ב ע"ג
 סמ"ק קנה סמ"ד ז' וסמ"ק
 קס"ט ע"ג ז'
 פ"ב מ"ה שם הל"ט ופ"א
 מהל' גירושין הל"ט סמג
 שם טו"ש ע"ב הל"ט סמ"ק קנה
 סמ"ק יב ונכ"ד אלפס יבמות
 פ"ג דף מ"ז:
 ז ר ז ח ה מ"י פ"א מהל'
 גירושין הל"ט סמג עש"ב כ
 טו"ש ע"ב ע"ג ע"ד ע"ה סמ"ק
 יב ונכ"ד אלפס ז'
 ע"י ונכ"ד אלפס ז'
 צ"א ט"ו שם הל"ט טו"ש ע"ב
 שם סמ"ק כ ונכ"ד אלפס
 ז' סמ"ק:

תוס' הר"א"ש

כי יפליא מה ת"ל איש
 כלומר אי היה כתיב כי
 יפליא בלא איש הא"ל כל מי
 שיוודע להפלות אפי' קטן
 הבהב ה"ל איש איש ושי"מ
 דהאי דמרכיבין קטן מבי
 יפליא היינו סמוך לאיש
 מכלל דכשהוא איש לא
 בעי' שיהא יודע להפלות
 ולא מסתבר ליה למידרש
 קרא בפשטוהו איש כי יפליא
 משמע דבעינן שיהא איש
 ויודע להפלות משום
 שמילתא דפשיטא היא
 דכיון שהיא בן י"ג ולא
 החזיק כשטוה שגורו נדר
 והקדשו הקדש כני"ל: בן ט'
 שנים שהביא שתי שערות
 יוסי ב' ויהיה דלמק' אי
 הכי תמאן. חוששין שמא
 נשרו אבל כל שנת י"ב
 ממאנת אפי' הו' תוך זמן
 כלומר שזמן ואין חוששין
 שמה נשרו: אבל להליצה
 בעי' בדיקה. למה הכא
 לרובן דקטנה לאו בת
 חליצה היא. ותימה דפי'
 התקבל אמר רבא ג' מרות
 בקטן הגיע לעונת נדרים
 נדרים נבדקין וכנגדו בקטנה
 חולצת אלמא בת חליצה
 היא כל שנת י"ב. ופי' רבי'
 שמואל ובגדו בקטנה לאו
 שגריעה היא לעונת נדרים
 קאמר אלמא אומן הגעת
 נדרים של קטן קאי דהיינו
 שכשהוא בן י"ב שנה ויום
 אחד וק' לר"ת דבהרי"א
 קאמר רבה פ' מצות חליצה
 דקטנה שהגיעה לעונת
 נדרים חולצת והלמודא
 פסיק הכא והילכתא עד
 שהביא ב' שערות. ואומר
 ר"ת דאלויהו דר' יוסי דאמר
 דקטנה בת חליצה היא
 איירי רבא וכן מוכח בהרי"א
 סוגיא דפ' מצות חליצה
 דקאמר התם מרבי ר' יוסי
 נלמוד קטנה חולצת
 בפעוטות דבעי' שתייה
 קצת בת בינה לחליצה
 צריכה כוונה וקאמר רבא
 עד שגיעה לעונת נדרים.
 ונ"ל דבהרי"א דבפ' סמ"ק
 התקבל גרס רבה משום
 דקאמר אחרי כן למכור
 בנכסי אביו עד שיהא בן כ'
 ואמרין בפי' מ' שבת אמר
 רבא אמר רב נחמן בן י"ח
 מוכר בנכסי אביו ולא
 מסתבר לומר הא דידיה הא
 דרביה דהא מסיק החם
 דמכללא איתמר ומתוך
 מעשה שבא לפניו:

בן ט' שנים שהביא ב' שערות שומא. אי ל"ג ויום אחד אחי שפיר
 לאחיה אף כרבי יוסי ואי גרסינן ויום אחד מיידי צל"ק עורן צו
 בשנת י"ג דמודה רבי יוסי בנשורו: קמ"נה כ"א י"ב שנה ממאנת.
 להך לישנא אין להוכיח דמוך זמן כלפני זמן דהא ממאנת היינו
 דצדקו ולא אשכחו אז כמו שעשמיד
 במסקנא דלא צדקו אבל היכא דליכא
 שערות מזנינו למימר דהו' כללית
 זמן ואינה ממאנת ומ"מ נראה להלכה
 דמוך זמן כלפני זמן דמ"ד כללית
 זמן איתומב לעיל ור"ג דלמך לעיל
 נמי כתנאי דחי ליה הש"ס וגם
 בלישנא קמא פסיק רבא בהדיא דמוך
 זמן כלפני זמן: אבל ח"ה צ"ה
 בעיא בדיקה. מימה דרבה סבר הכא
 דאינה חולצת עד שמהא גדולה וצפ'
 התקבל (גיטין דף סה). אמר רבא ג'
 מדות נקטן הגיע לעונת נדרים
 נדרו נדר וכנגדו נקטנה חולצת
 משמע דקטנה הגיעה לעונת נדרים
 מדות חולצת דהיינו צת י"ח ויום אחד
 ואפי' מייהי התם בהדיא לא אמר
 הכא דמוך זמן כלפני זמן ורש"י
 פירש כנגדו נקטנה היינו צת י"ג
 שנה ויום אחד דהו' עונת נדרים
 דקטן ולא הירא ומפרש ר"ת דהתם
 רבא אליבא דר' יוסי דקאמר קטנה
 חולצת וקמ"ל דדוקא כשהגיעה לעונת
 נדרים וכן משמע בפרק מצות חליצה
 (גיטות דף קה): דלמך מצות נדרים
 יוסי נלמד קטנה חולצת כשפוטות
 כצת שית וכצת שצט דלאו היא צת
 כוונה לחליצה ורבה אמר עד שגיע
 לעונת נדרים פירוש לרבי יוסי
 והילכתא צ' שצ"א צ' שערות וכל
 זה מדברי רבא ועוד י"ל דהתם צפ'
 התקבל (גיטין דף סה). גרסינן רבה
 דהא קאמר התם ולמכור בנכסי
 אביו עד שיהא בן כ' שנה ואילו רבא
 אית ליה צפרק מי שמת (צ"ב דף
 קה). דלמכור בנכסי אביו עד
 שיהא בן י"ח וכן לר"ך להיות שם
 צספריס ולא כספריס דגרסי התם
 אפכא דמנוכח סוגיא דהתם':

החלוץ וכי תימא מספקא ליה ומי מספקא ליה והאמר רבא א' קמ"נה שהגיעה
 לכלל שנותיה אינה צריכה בדיקה חזקה הביאה סימנין ה"מ בסתמא אבל
 הכא דבדקו ולא אשכחו לא אי הכי תמאן חוששין שמא נשרו א' הניחא
 למ"ד חוששין אלא למ"ד אין חוששין מאי איכא למימר דאיתמר רב
 א' פפא אמר אין חוששין שמא נשרו רב פפי אמר חוששין הני מילי לענין
 חליצה אבל לענין מיאון חוששין מכלל דמ"ד חוששין חולצת והא חוששין
 בעלמא קאמר אלא לעולם דלא בדקה ולענין חליצה חיישין יו"ב קאמר
 רבא חזקה למיאון אבל לחליצה בעיא בדיקה אמר רב דימי מנהרדעא
 הילכתא חוששין שמא נשרו והני מילי היכא דקדשה בתוך זמן
 ובעל לאחר זמן דאיכא ספיקא דאורייתא א' אבל מעיקרא לא אמר
 רב הונא הקדיש ואכל לוקה שנאמר איש כי יפליא לנדרו ולא
 יחל דברו כל שישנו בהפלאה ישנו בכל יחל וכל שאינו בהפלאה
 אינו בכל יחל מתיב רב הונא בר יהודה ב' יהודה א' (לרבא) לסויעי לרב הונא
 לפי

ועעמא. לחשיבי להו שערות ללאחר זמן הוא דגמרו לנמליה צין
 בשערות צין בשנים הא תוך הזמן חשבינן להו שומא דקטן הוא ולא
 מצית לרבויהו מאיש: בן ט' שנים שהביא שערות שומא. ואפי' לר'
 יוסי צרבי יהודה ומבן ט' ועד בן י"ג ויום אחד פלוגמא: שומא.
 ורוא"ה צ"ה וי"א. ורבה ליגדל שער צה:

הא י"ג גופיה סימן. ואפי' לרבנן
 והדר מני כו': מאי לאו סנאי היא.
 ואליבא דרבנן י"ג הו' תוך זמן למינוק
 דקמני צמתני: ורישא. למשום
 י"ג סימן: רבי היא. דלמך בתנוקת
 הו"א י"ג לאחר זמן: וסיפא. דמשמע
 שומא: ר"ש בן אלעזר א'. דלמך
 י"ג בתנוקת הו' תוך זמן. בכל הכן
 תירוטי מוקמנין תוך זמן כלפני זמן:
 והוא שעורן צו. כשהגדיל אצל נשרו
 צינתיס איגלאי מילתא דשומא הו':
 מהני לשמעמא דרבה צהאי לישנא.
 דשמעת מיניה נמי תוך זמן כלפני
 זמן: ממאנת והולכת. ואין חוששין
 שמה הביאה צ' שערות דאפילו
 הביאה שומא נינהו והיינו תוך זמן
 כלפני זמן: אינה ממאנת. שמה
 הביאה ועכשיו הו' סימן דהא לאחר
 זמן הוא ואם יצמה היא לא חשבינן
 לה גדולה לענין חליצה ואינה חולצת:
 גדולה היא. אם הביאה: וכי סימא
 מספקא ליה. אם הביאה אם לא
 הביאה הלך מיאון לא דלמך הביאה
 וחליצה נמי לא שמה לא הביאה:
 והא מיפשט פשיטא ליה לרבא.
 דכיון דהגיעה לכלל שנותיה דודאי
 הביאה: ה"מ לענין ט'. דאי אמיא
 למיחלץ לאחר זמן וצדקנו ולא אשכחן
 א' ליה חיישין למימר גדולה היא
 ותחלוץ שהסימנין נשרו: אבל לענין
 מיאון חיישין. שמה נשרו לחומר
 וקנאה צביאה ובעיא גט: והא חיישין
 קאמר. ולא ודאי נשרו וחיישין
 לחומר משמע: אלא לעולם.
 אינה ממאנת דרבה גדולה דקטנה
 הלכך מסתמא אמרינן כיון שהגיעה
 לכלל שנותיה ודאי אית וואינה
 צריכה בדיקה ודאי גט: ולענין
 חליצה חיישין גרסינן. כלומר ולענין
 חליצה משום הכי אינה חולצת דחיישין
 שמה לא הביאה סימנין. ודקשיא לך
 האמר רבא חזקה הביאה סימנין ל"ק
 כי אמר רבא חזקה למיאון דלא
 ממאנת מסתמא אבל לחליצה בעיא
 בדיקה: חוששין שמא נשרו. ואם
 הגיעה לכלל שנותיה וצדקו ולא אשכחו
 לא ממאנת: וקדשה סוד זמן.
 יתומה מדעת אמה ואחיה לדעתה:
 ובעל אחר זמן דאיכא ספיקא. דאשת
 איש דאורייתא דבשעת בעילה ללאחר
 זמן שמה הביאה והו"א לה ציאה זו
 קדושין גמורין דהא גדלה שוב אינה
 יוצאה צמיון: אבל מעיקרא. דמכי
 עברה שמה דמתיב סרי ולא צעל לא
 חיישין שמה נשרו דהא לא הו' צה
 היכא דלא אשכחו אצל הביאה הנבעלת
 נבדולה דלמא אמיא לנאון הנבעלת
 תוך הזמן מניוק היודע להפליא: ואכל
 את הקדשו: לוקה. ואפי' דבמילתא
 אחריתי לאו צר עונשין הו': כי יפליא.
 מיניה מרבינן [תמורה צ: מופלא סמוך לאיש.
 מופלא יודע לפרש לשם מי נדר. סמוך
 לאיש שהוא סמוך לזה לכלל גדול
 דהיינו שנה אחת קודם זמן שהוא
 ראו להביא שערות והיינו צמיונות
 כל י"ג ובתנוקת כל י"ג: ולא יחל
 אפי' דבצ"ה קרא לא כתיב כי יפליא
 מ"מ כיון דנפקא לן מיניה יודוע
 להפלות הו' נדרו נדר קאי צבל יחל
 דהא כתיב [במדבר ז' איש כי ידור
 נדר וגו'] ומופלא סמוך לאיש בכלל
 איש וסמך ליה ולא יחל דברו:

לפי

א) קדושין טו: ע"ש.
 ב) נקמן מהל' א' יבמות
 ג.) [צ"ל כי כשהוא]
 ד.) [צ"ל כי כשהוא]
 ה) רש"א מ"ז ע"ש. ו' [צ"ל
 לא]. ו' נב"ב קה. ד"ה
 איתמר ובי' היריבו צבילור
 יומין.

תורה אור השלם

1. דבר אל בני ישראל
 ואמרת אליהם איש או
 אשה כי יפלא לנדר נדר
 נדר לחייו לך:
 במדבר ו ב
 2. איש כי ידור נדר לך או
 השבע שבועה לאשר אסר
 על נפשו לא יחל דברו
 ככל דבא מפיו יעשה:
 במדבר ג ג

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ר' שמעון בן
 אלעזר היא דלמך: א) ר"ה
 הו' מילי לענין חליצה דאי:

גליון הש"ס

גב' אבל מעיקרא לא. ע'
 לקמן נב ע"ב מ"ה הלכה:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
 א) רש"י ד"ה מי מילי וכו' ולא
 אשכחן ליה לא חוששין וכו'.
 מ"ל וביה בנשיי סביב הרי"ף
 צינמות סוף פסק צ"ש:

לעזי רש"י

וירוא"ה. יבלת.

מוסף רש"י

שומא. ורוא"ה צ"ה
 ורבה לנמא בה שער
 [קדושין סו]. ועורן צו.
 כשהגיע ל"ג ולא נשרו,
 י"ג לא פליג ר' יוסי, דאגלאי
 מילתא דלאו סימן הו', ומן
 י"ג שנה ויום אחד מנדי רבנן
 דהו' סימן אפלו נשרו (שם
 ע"ש).